

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 11.3.2021
COM(2021) 114 final

2021/0059 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ohledně zamýšleného rozhodnutí účastníků Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má Komise zaujmout jménem Evropské unie v souvislosti s Ujednáním o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“) ohledně zamýšleného rozhodnutí změnit ustanovení ujednání o místních nákladech. Ta stanoví maximální procentní podíl hodnoty podporovaného vývozního kontraktu, který může sestávat z výrobků a služeb pocházejících z místních zdrojů, tj. ze země určené místo ze země vývozu nebo třetí země. Zamýšlené rozhodnutí by tento maximální procentní podíl navýšilo, což by vedlo k větší flexibilitě odpovídající situaci na trhu.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1 Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech

Ujednání je gentlemanskou dohodou mezi EU, Spojenými státy, Kanadou, Japonskem, Koreou, Norskem, Švýcarskem, Austrálií, Novým Zélandem a Tureckem, jejímž cílem je poskytnout rámec pro řádné používání státem podporovaných vývozních úvěrů. V praxi to znamená jednak zajištění rovných podmínek pro hospodářskou soutěž založenou na ceně a kvalitě vyváženého zboží a služeb, a nikoli na stanovených finančních podmínkách, jednak odstranění dotací a narušení trhu, jež souvisejí se státem podporovanými vývozními úvěry. Ujednání vstoupilo v platnost v dubnu 1978 na dobu neurčitou, a ačkoli je mu poskytována administrativní podpora sekretariátu OECD, nejedná se o akt OECD¹.

Ujednání je pravidelně aktualizováno s ohledem na politický vývoj a vývoj na finančním trhu, které ovlivňují poskytování státem podporovaných vývozních úvěrů. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011² stanoví, že se v Unii použijí pravidla uvedená v ujednání, a ujednání je tudíž v EU právně závazné³. Revize podmínek ujednání se začleňují do práva EU prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci podle článku 2 uvedeného nařízení.

2.2 Účastníci Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech

Evropská komise zastupuje Unii na zasedáních účastníků ujednání (dále jen „účastníci“), jakož i v písemných postupech pro rozhodování účastníků ujednání. Rozhodnutí o všech změnách ujednání se přijímají na základě konsenzu. Postoj Unie přijímá Rada a projednávají jej členské státy v rámci pracovní skupiny Rady pro vývozní úvěry⁴.

Článek 62 ujednání stanoví, že „účastníci budou provádět pravidelné přezkoumání fungování tohoto ujednání. Při tomto přezkoumání účastníci prověří mimo jiné oznamovací postupy, zavádění a provoz systému diferencované diskontní sazby, pravidla a postupy pro vázanou pomoc, otázky vyrovnávání, předchozí přísliby a možnosti přistoupení dalších států k tomuto ujednání.“

¹ Ve smyslu článku 5 úmluvy OECD.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 45).

³ V minulosti byla dřívější znění ujednání OECD prováděna v právu EU prostřednictvím rozhodnutí Rady.

⁴ Rozhodnutí Rady o zřízení Pracovní skupiny pro koordinaci politiky pojištění úvěrů, zajištění úvěrů a finančních úvěrů (Úř. věst. 66, 27.10.1960, s. 1339).

2.3 Zamýšlený akt účastníků Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech

Na 141. schůzce účastníků ujednání, která se konala v červnu 2019, účastníci projednali předběžný návrh EU na zvýšení státní podpory místních nákladů. Předběžný návrh vyvolal pozitivní odezvu u ostatních účastníků, jedna delegace si však vyhradila svůj postoj a požádala EU o poskytnutí dalších souvisejících informací a vysvětlení.

Na následující schůzce účastníků ujednání v listopadu 2019 bylo zvýšení státní podpory místních nákladů opět projednáno. Diskuse se týkala případných změn předběžného návrhu, mimo jiné omezení pokrytí místních nákladů na konkrétních odvětví nebo země. Účastníci se však neshodli a diskuse byla odložena na příští setkání. Na 144. schůzce účastníků ujednání v červnu 2020 delegace, která nepodpořila předběžný návrh EU, předložila protinávrh týkající se podpory místních nákladů. Tento návrh nezískal podporu ostatních účastníků, ale byla navržena a projednána kompromisní řešení a pozměňovací návrhy k vyřešení sporných otázek.

Evropská unie přezkoumala svůj předběžný návrh s přihlédnutím k názorům vyjádřeným na předchozích schůzkách účastníků ujednání a na 145. schůzce účastníků, která se konala 17. listopadu 2020, předložila předběžný kompromisní návrh. Někteří účastníci navrhli drobné změny předběžného kompromisního návrhu. Proběhla diskuse a poté všichni účastníci vyjádřili předběžnému kompromisnímu návrhu se zahrnutými navrhovanými změnami podporu. Účastníci ujednání mají o předběžném kompromisním návrhu Unie přijmout rozhodnutí písemným postupem.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Hlavní zásady pro státní podporu místních nákladů jsou stanoveny v článku 10 ujednání. Ten stanoví, že státní podpora místních nákladů nesmí přesáhnout 30 % hodnoty vývozního kontraktu (vnitrostátní obsah a dodávky ze třetích zemí). Tato ustanovení byla zavedena v roce 2006, kdy byla maximální úroveň státní podpory zvýšena z 15 % na 30 % hodnoty vývozního kontraktu. V posledních desetiletích došlo k výraznému vývoji celosvětových obchodních a výrobních vzorců. Vznik globálních hodnotových řetězců změnil způsob, jakým vývozci získávají dodávky: společnosti, jejichž výroba dříve probíhala primárně v jedné zemi, nyní optimalizují své zdroje na základě nákladové efektivnosti a zeměpisné dostupnosti, takže jeden hotový výrobek často pochází z výrobních a montážních linek v několika zemích. Vývozní odvětví průmyslu EU již dlouho volá po větší flexibilitě, pokud jde o místní náklady. Současné omezení podpory místních nákladů pro vývozce z EU znamená znevýhodnění v hospodářské soutěži ve vztahu k vývozcům ze zemí, které nejsou vázány ujednáním.

Zamýšlené rozhodnutí o zvýšení státní podpory místních nákladů by vedlo k navýšení maximální úrovně místních nákladů na 40 % hodnoty vývozního kontraktu v zemích s vysokými příjmy⁵ (v ujednání jde o země kategorie I) a na 50 % v zemích se středními a nízkými příjmy (v ujednání země kategorie II). Ustanovení o místních nákladech v odvětvové dohodě o vývozních úvěrech pro projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie, přizpůsobování se změně klimatu a jejího zmírňování a vodního hospodářství by byla sladěna s ustanoveními o místních nákladech v hlavním textu ujednání. Do ujednání by navíc bylo vloženo ustanovení o přezkumu, který by měl proběhnout tři roky po vstupu nových ustanovení o místních nákladech v platnost.

Proto se doporučuje, aby postojem Unie bylo písemným postupem schválit zamýšlené rozhodnutí účastníků ujednání o zvýšení státní podpory místních nákladů.

⁵ Každoročně vymezovány Světovou bankou podle HND na obyvatele.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1 Procesněprávní základ

4.1.1 Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví „postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody“.

Pojem „akty s právními účinky“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterým se dotýčný orgán řídí. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale mohou „rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie“⁶.

4.1.2 Uplatňování v tomto konkrétním případě

Zamýšlené rozhodnutí může rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právních předpisů EU, zejména nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES. Je tomu tak proto, že článek 2 uvedeného nařízení stanoví, že „Komise přijme akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 3, kterými se mění příloha II, pokud je to nezbytné v důsledku změn pravidel, které dojednali účastníci ujednání“.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU.

4.2 Hmotněprávní základ

4.2.1 Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v souvislosti s nímž se postoj jménem Unie zaujímá. Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 SFEU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

4.2.2 Uplatňování v tomto konkrétním případě

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají společné obchodní politiky. Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž článek 207 SFEU.

4.3 Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 207 odst. 4 první pododstavec SFEU ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

5. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Jelikož se zamýšleným rozhodnutím účastníků změny ujednání, je vhodné jej po jeho přijetí zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie*.

⁶ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ohledně zamýšleného rozhodnutí účastníků Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“) je v EU právně závazné v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES⁷.
- (2) Účastníci ujednání (dále jen „účastníci“) se na 145. schůzce dne 17. listopadu 2020 dohodli, že písemným postupem přijmou rozhodnutí o změně ujednání za účelem zvýšení státní podpory vývozních úvěrů v podobě místních nákladů.
- (3) Je vhodné stanovit postoj, který má být jménem Unie zaujat ohledně rozhodnutí, které má být přijato účastníky ujednání písemným postupem, neboť zamýšlené rozhodnutí bude moci rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah práva Unie na základě článku 2 nařízení (EU) č. 1233/2011.
- (4) Zamýšlené rozhodnutí zvýšit státní podporu místních nákladů by mělo upravit ustanovení o podpoře místních nákladů v ujednání tak, aby odpovídala převažujícím obchodním a výrobním vzorcům. Globální hodnotové řetězce změnily chování vývozců a většina z nich nyní získává dodávky z několika zemí a ve stále větší míře z míst, kde se nachází kupující. S cílem poskytnout vývozcům z EU větší flexibilitu a umožnit optimální strategie získávání dodávek by měla být maximální úroveň státní podpory místních nákladů zvýšena z 30 % na 40 % hodnoty vývozního kontraktu v zemích s vysokými příjmy a z 30 % na 50 % hodnoty vývozního kontraktu v zemích se středními a nízkými příjmy,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Unie zaujat písemným postupem účastníků Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech ohledně zamýšleného rozhodnutí zvýšit státní podporu místních nákladů, je stanoven v příloze tohoto rozhodnutí.

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 45) (dále jen „nařízení (EU) č. 1233/2011“).

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*